OmniLogika
PROVIDES BEST SOLUTIONS

Република Србија
Министарство финансија и привреде
ПОРЕСКА УПРАВА

Specifikacija validacije i obračuna

Opis algoritama

Februar 2014.

Autor	*Datum*	*Verzija*	*Opis*
Lenče Bandeva-Stajčić	06.11.2013	0.1	Inicijalna verzija postavljena na www.purs.gov.rs
Lenče Bandeva-Stajčić	24.11.2013	0.2	Uvođenje novog MFP.12. Obračun poreske osnovice i MFP.6, osnovice za doprinose i MFP.12. Nova oznaka za primaoce – 12. Vojni penzioner. Dopuna na osnovu pitanja korisnika.
Lenče Bandeva-Stajčić	26.11.2013	0.3	Promena redosleda korišćenja poreskog oslobođenja.
Lenče Bandeva-Stajčić	28.11.2013	0.4	Mesečni fond sati u PP3.8a
Lenče Bandeva-Stajčić	29.11.2013	0.5	Primalac prihoda Poljoprivredni penzioner – oznaka 13. Oznaka -1 u PP.3.8a. u konačnoj isplati, za bonus/regres, kada je primalac prihoda pun mesečni fond sati na naknadi zarade i posebna kontrola za ovu situaciju.
Lenče Bandeva-Stajčić	02.12.2013	0.6	Korekcija obračuna osnovice doprinosa za OVP 102, 207 i 208
Lenče B. Stajčić	12.12.2013	0.7	Nerezidenti u zaradama – MFP.7 i obračunska kontrola. Zarada 199 i 999 – bez obračunske kontrole. Izmena ZDOSO relevantna za obračun – srazmera za osnovicu doprinosa za rad kod više poslodavaca.
Lenče B. Stajčić	29.12.2013	0.8	Penzioneri nikada ne plaćaju doprinos za zdravstveno osiguranje za OVP 150 i 151; NETO – izbačen IDOBOS iz formule.
Lenče B. Stajčić	24.01.2014	0.9	Usaglašavanje sa izmenom Pravilnika, bez izmene obračuna.
Lenče B. Stajčić	29.01.2014	1.0	Korekcija formule za OSN.D za OVP 102. Naknada invalidnih lica koji rade u preduzećima za profesionalnu rehabilitaciju invalidnih lica.
Lenče B. Stajčić	12.02.2014	1.1	Promena obračuna za 604, 620, 621, 622 – dozvoljena srazmernost; promena kontrole na najniži mesečni fond sati. Uvođenje srazmere po broju dana, kada je rad sa nepunim radnim vremenom i broj dana < od broja kalendarskih dana. Korekcija za MFP.7.
Lenče B. Stajčić	14.02.2014	1.2	Ako je primalac uz OVP 106 različit od 03, tada ne moraju a mogu doprinosi za zdravstvo i nezaposlenost.

Autor	*Datum*	*Verzija*	*Opis*
Lenče B. Stajčić	19.02.2014	1.3	Ispravka **DopunaOSND**
Lenče B. Stajčić	25.02.2014	1.4	Poreska osnovica za OVP 104, 109, 208 i za primaoca 07 kod OVP 201-206.

Skraćenica	***Opis***
PU	Poreska Uprava
PPP-PD	Pojedinačna poreska prijava za poreze i doprinose
PID	Projekat »Objedinjena naplata poreza i doprinosa po odbitku po osnovu obaveznog socijalnog osiguranja«
OSO	Obavezno socijalno osiguranje
PPI	Postupajući Poreski Inspektor
Doprinosi	Skup pojedinačnih doprinosa za PIO, za zdravstveno osiguranje, za slučaj nezaposlenosti i uvećani staž (beneficirani PIO)
Validacija	Automatska provera ispravnosti određenog aspekta PPP-PD odnosno određenog podskupa njenih pozicija. Može biti biti sintaska, matematička, validacija Identifikacije i Autentikacije i Logička (Semantička)
Kontrola	Ručna provera ispravnosti određenih aspekata PPP-PD odnosno određenog podskupa njenih pozicija od strane PPI uvidom u prijavu, registre i druge dokumente i evidencije.
ŠVP	Šifra Vrste Prihoda, određuje na jedinstven način Vrstu Prihoda
VP	Vrsta Prihoda koja objedinjuje sve potrebne parametre za obračun, određena je na jedinstven način ŠVP
OVP	Oznaka vrste prihoda, deo ŠVP, označava samu vrstu prihoda bez ostalih delova.

1 Uvod

Dokument opisuje proces obračuna i validacije doprinosa i poreza po odbitku koji će se na osnovu podataka sa PPP-PD, sadržaja raspoloživih finansijskih parametara i na osnovu specifikacije obračunskog algoritma, obračunavati osnovicu za porez, osnovicu za doprinose, obračunati iznos i iznos za plaćanje poreza, doprinosa za PIO, za zdravstveno osiguranje, za nezaposlenost i beneficirani PIO.

Obračun i svi obračunski parametri će biti jedinstveno određeni vrstom prihoda, odnosno Šifrom Vrste Prihoda (ŠVP) na osnovu čega će za svaku pojedinačnu isplatu prihoda biti utvrđeni svi prethodno navedeni iznosi upotrebom informcija sa prijave.

Rezultat obračuna se potom koristi u procesu matematičke validacije prijave.

Vrste Prihoda odnosno pridružena ŠVP sa svim parametrima, algoritmima obračuna i svim detaljima koji su potrebni za obračun će biti dokumentovan u obliku kataloga koji će biti javno dostupan i objavljen na portalu Poreske uprave (PU).

Dokument je namenjen poslovnim funkcijama Poreske uprave za potrebu „Verifikacije obračuna i validacije“ i može da se koristi za formiranje korisničkog uputstva za obračun doprinosa i poreza po odbitku. Pored toga dokument se može koristiti za formiranje programerskog i korisničkog uputstva za poreskim obveznicicma (POB) koji će biti na raspolaganju svim informatičarima izvan PU koji će prilagođavati svoje IT sisteme ovom obračunu.

1.1 Zahtevi i ograničenja

Lista zahteva i ograničenja koji se primenjuju u niže opisanim procesima i algoritmima:

1. Vrsta Prihoda (VP), koja je jedistveno određena sa šifrom vrste prihoda (ŠVP), definiše način obračuna osnovice za porez i za doprinose, način obračuna punih iznosa poreza i svakog pojedinačnog doprinosa, obračuna doprinosa za uvećani staž, način primene olakšice i sve drugo što je potrebno da bi se na osnovu bruto iznosa, vrednosti parametara i deklarisanih vrednosti na prijavi obavio obračun,

2. Svi parametri obračuna moraju biti određeni na jedinstven način VP i sadržajem pojedinih pozicija prijave PPP-PD za koju se vrši obračun i sadržajem određenih finansijskih parametara,

3. Algoritam obračuna i skup upotrebljenih parametara mora biti dokumentovan i javno dostupan kako bi poreski obveznici (POB) mogli da izvrše potrebne modifikacija svojih programskih rešenja radi automatizacije obračuna odnosno deklaraciju svojih poreskih obaveza,

4. Katalog VP mora biti proširiv, u različitim verzijama kataloga, jer su izmene moguće u budućnosti. Shodno tome, svaka VP može biti i deaktivirana, nakon čega se PPP-PD sa pripadajućom ŠVP smatrati neispravnom,

5. Katalog VP mora biti segmentiran višestrukim klasifikacijama da bi se time omogućilo POB-u da brzo i jednostavno odredi ŠVP koju mora da deklariše u okviru deklaracije svojih obaveza, kao na primer sagledavanje sa stanovišta vrste primalaca, vrste prihoda i slično,

6. Svaki deklarisani prihod mora imati dodeljenu tačno jednu ŠVP na PPP-PD,

7. Obračun mora biti efikasan i brz kako bi se u zadatom vremenu obradio očekivani broj prijava i u tom smislu obračun treba sprovesti u domenu same prijave, za koju se vrši obračun, finansijskih i drugih parametara i ne treba uključivati druge prijave, sadržaje internih i/ili eksternih registara i slično,
8. Mapiranje računa za knjiženje i raspodelu prema obračunu odnosno VP mora biti jednoznačno, tako da se knjiženje može obaviti samo na osnovu ŠVP,
9. Za svaku VP, odnosno pripadajuću ŠVP se mora voditi evidencija perioda u kome je ista aktivna, čime se obezbeđuje da se i trenutno neaktivne ŠVP koriste kod izmenjene prijave,

1.2 Preduslovi

Lista preduslova i pretpostavki koje je potrebno ispuniti kako bi se niže opisani procesi i algoritmi pravilno odvijali:

1. Konačan, kompletan i precizan katalog VP, sa pripadajućom ŠVP, je moguće definisati,
2. Moguće je za sve fiskalno važne VP definisati obračun i potrebne parametre (fiskalno važne VP su one kod kojih se može očekivati veliki broj prijava, događaja na prijavi i/ili su doprinosi budžetu veliki, odnosno značajni).
3. PU će sprovoditi redovno i pravovremeno ažuriranje parametara obračuna a shodno promenama zakona, promenama u poslovnom ambijentu i slično,
4. PU će obezbediti primere za testiranje kao i operatere koji će reagovati na otrkivene greške obračuna,
5. PPP-PD mora da sadrži i bruto iznos i osnovicu za obračun poreza i osnovicu za obračun doprinosa koji se najmanje moraju koristiti kod onih VP kod kojih se ne može sprovesti obračun, a preporuka je da se koristi i kod ostalih, jer se na taj način vrlo efikasno i brzo može utvrditi da je došlo do greške kod obračuna,
6. PPP-PD mora da sadrži mutlifunkcionalna polja koje će u zavisnosti od ŠVP primiti sadržaje koji su neophodni za obračun te VP (kao na primer iskorišćeni neoporezivi iznos, obim angažovanja kod više poslodavaca, stvarni troškovi kod autorskih honorara, stvarni troškovi kod igara na sreću i slično).
7. PPP-PD mora da obezbedi pravila koja bi se primenjivala kod uključivanja neoporezivog iznosa u obračun,
8. PPP-PD mora da obezbedi kontrolu na najnižu i najvišu propisanu mesečnu osnovicu doprinosa,
9. PU će se aktivno uključiti u proces formiranja kataloga VP profesionalne organizacije, institucije i pojedince,
10. PU će se aktivno uključiti u proces edukacije i podrške podnosiocima prijave PPP-PD formiranjem edukativnih i informativnih sadržaja, i posredno kroz profesionalna udruženja,

1.3 Principi

Lista principa koji se odnose i koji su primenjeni na niže opisane procese i algoritme:

Naziv	Princip	Obrazloženje Implikacije
Prostor Obračuna	Ograničen prostor obračuna	Svi parametri obračuna moraju biti na raspolaganju tokom obračuna i to u vidu poreskih varijabli ili

		pozicija na prijavi. Obračun ne može da uključi obraćanje registrima, dodatne vertikalne validacije niti išta slično što bi ozbiljno ugrozilo performanse obračuna. Dodatne validacije se obavljaju nakon obračuna i sprovodi ih validaciona prcedura koja potom određuje na koji način će se interpretirati njihov rezultat i kako to utiče na status prijave.
Obračunska Statistika	Evidencija uspešnosti obračuna će se voditi paralelno sa obračunom	Evidencija uspešnosti obračuna se mora voditi prvo da bi se obezbedila kontrola njegovog izvršavanje, ali i kako bi se napravila analiza koliko su POB savladali određeni postupak pre ili nakon neke kampanje, edukacija ili slično. Obračunska statistika se vodi na nivou ŠVP u zadatom vremenskom periodu.
Kontrola Izvršavanja	Kontrola greške obračuna u toku izvršavanja	U toku obračuna se za svaku ŠVP formira Indeks uspešnosti. Kada taj indeks spadne ispod nivoa upozorenja sistem obaveštava nadležno lice, a ako spadne ispod zadatog minimalnog nivoa, sistem automatski zaustavlja obračun za tu ŠVP. Sistem će omogućiti Administratoru sistema da zaustavi ili pokrene obračun za neku izabranu ŠVP.
Stalna Kontrola Kvaliteta	Promene obračuna moraju biti proverene pre nego što postanu aktivne	Testiranje obračuna, odnosno parametara određene ŠVP ili skupa ŠVP je obavezno. Biće formirana baza testova na osnovu kojih će se nakon svake izmene proveriti ispravnost obračuna. Sistem će takođe u određenim vremenskim trenucima samostalno vršiti testiranje obračuna i upozoravati nadležno lice ako i kada određeni test ne bude ispravan.
Odgovornost i neporecivost	Iznosi za obračun koji su deklarisani na prijavi i iznosi koji se knjiže moraju biti neporecivi i za njih mora biti odgovoran POB	**Iznos**i koji se kontrolišu obračunski moraju biti deklarisani od strane POB odnosno iznosi koji se kasnije evidentiraju u računovodstvu moraju biti takođe deklarisani od POBa. Svi iznosi formirani obračunom moraju biti upotrebljeni samo za obračunsku kontrolu.
Podrška obračunu	Potrebno je obezbediti dodatnu podršku obračunu jer se radi o novoj pojedinčnoj prijavi i o obračunu	Potrebno je na nekoliko načina podržati obračun kako bi se smanjio broj grešaka na prijavi. Treba pre svega postupak obračuna napraviti transparentnim, ponuditi profesionalnim organizacijama da se informišu o konceptu te da ga komentarišu, ponuditi im takođe i dodatnu i specijalnu edukaciju, pomoć prilikom sertifikovanja programske podrške, višestruke šeme klasifikacije ali i konkretne primere obračuna za neke osnovne ŠVP koje bi POB mogli da koriste kako bi odredili na primer osnovicu za određene bruto iznose i određene ŠVP i slično. Ovo ne bi smelo da ugrozi performanse sistema te bi sve to trebalo ponuditi u

„off line“ režimu.
.....

Tabela 1 Principi

2 Opis procesa

2.1 Uvod

Proces obračuna se sprovodi za svaku prijavu, odnosno za svaku stavku prijave kada se na osnovu šifre vrste prihoda (ŠVP) adresira odgovarajući obračun, utvrđuju vrednosti parametara, sprovodi traženi obračun i formiraju sve potrebne vrednosti poreza i doprinosa. Obračunate vrednosti se registruju uz prijavu u postaju sastavni deo prijave. Jedna PPP-PD može imati tačno jedan skup obračunatih vrednosti.

Proces obračuna se sprovodi nezavisno od validacija prijave i potrebno ga je sprovesti čak i kada je određena prijava PPP-PD neispravna na osnovu drugih validacija. Izuzetak je slučaj kada PPP-PD ne zadovoljava ni minimalne zahteve ispravnosti i kada se ista odbacuje i pre matematičke validacije.

Proces obračuna se odvija u nekoliko koraka kako je to niže opisano, na osnovu deklarisanih podataka u PPP-PD, obračunskog algoritma i finansijskih parametara.

2.1.1 Vrsta Prihoda i Obračun

Vrsta Prihoda (VP) određuje, karakteriše i opisuje prihod koji isplatilac isplaćuje primaocu. Isplatilac prihoda mora da odredi odgovarajuću VP za svaku isplatu i time deklariše koje su obaveze po osnovu poreza i doprinosa za taj prihod. VP je na jedinstven način određena ŠVP tako da jedna VP ima pridruženo tačno jednu ŠVP a jedna ŠVP pripada tačno jednoj VP.

VP definiše obračun, odnosno obuhvata sve elemente koji su potrebni za pravilno i efikasno obračunavanje doprinosa i poreza po odbitku a na osnovu deklarisanih iznosa na prijavi. U tome smislu VP čine ŠVP, algoritam obračuna i parametari koji se koriste kod obračuna.

Obračun će biti specificiran uz pomoć kataloga VP koji je niže opisano u 3.2. Katalog VP.

Za svaku VP mora biti definisan tačno jedan obračun. Može se dogoditi da se algoritam obračuna i neki od parametara dele između više ŠVP. Isti obračun može da podrži više vtsti prihoda, ali jedna VP se obračunava tačno jednim obračunom.

Ukoliko su svi parametri obračuna istovetni i primenjuje se istovetni algoritam obračuna, smatra se da su ti obračuni isti. Katalog VP ne može sadržati iste obračune.

2.1.2 Računi za knjiženje

Obračunate vrednosti podnete prijave PPP-PD u Poreskoj upravi moraju naknadno da se pravilno proknjiže a time i pravilno rasporede korisnicima prihoda. Kako je za pojedine fondove do sada bila praksa da se za pojedine vrste prihoda vode odvojeno računi za različite vrste isplatilaca, a i za različite vrste primaoca (osiguranika), potrebno je obezbediti da se za određenu VP može na jedinstven način odrediti skup računa za knjiženje i raspodelu.

Izvršiće se popis svih računa koji su od interesa za PID, na osnovu čega je moguće formirati katalog računa, tako da se za svaku kombinaciju Tip Isplatioca, Vrsta primaoca prihoda i Vrste prihoda, može na jedinstven način da se odredi skup računa za knjiženje i raspoređivanje.

Različiti računi na kojima se vrši raspodela sredstva, traže dodatnu informaciju neophodnu za tačnu raspodelu sredstava. To je podatak o „teritoriji“ (šifri opštine sedišta isplatioca ili prebivališta/boravišta primaoca prihoda ili Filijale RZZO).

Ovaj podatak zavisi od vrste prihoda, tipa isplatioca i vrste primaoca prihoda.

Sve je detaljnije opisano u 3.2. Katalog VP.

2.1.3 Tip isplatioca

Tip isplatioca je deklarisan na prijavi PPP-PD na poziciji PP. 2.1 i definisan je niže u tabeli :

Oznaka	Tip isplatioca
1	Pravno lice koje se ne finansira iz budžeta
2	Pravno lice koje se finansira iz budžeta
3	Predstavništvo stranog lica
4	Preduzetnik
5	Fizičko lice
6	Vojska Republike Srbije
7	Nosilac poljoprivrednog gazdinstva

Tabela 2 Lista tipova isplatioca

Postoje vrste prihoda koje ne mogu da se deklarišu za neke vrsta isplatioca (primeri: zarada sa olakšicama nije dozvoljena za pravna lica na budžetu, ili, zarada sa uvećanim stažom nije dozvoljena za isplatioca koji je fizičko lice).

Vrsta isplatioca direktno određuje raspored uplaćenih sredstava na URJP.

2.1.4 Vrsta vrsta primaoca

Vrsta primaoca definiše osnov osiguranja i definisana je niže u tabeli. Sadrži se u ŠVP (PP.3.6). Upisuje se na poziciji 2. i 3. cifre ŠVP.

Oznaka	Vrsta primaoca
01	Zaposleno lice
02	Osnivač zaposlen kod pravnog lica čiji je vlasnik
03	Lice osigurano po osnovu samostalne delatnosti uključujući i samostalne umetnike
04	Lice osigurano po osnovu poljoprivredne delatnosti
05	Lice bez osiguranja
06	Nerezident
07	Invalidno lice
08	Vojni osiguranik
09	Lice penzioner fonda zaposlenih
10	Lice penziopner fonda samostalnih delatnosti
11	Lice kojem se isplaćuje prihod van RO na koji se ne obračunavaju i ne plaćaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

12	Lice vojni penzioner
13	Lice poljoprivredni penzioner

Tabela 3 Lista vrsti primaoca prihoda

Vrsta primaoca, odnosno osiguranika, utiče na obračun kako je to niže opisano.

Postoje vrste prihoda koje se odnose samo na određene vrste primaoca. Vrsta primaoca utiče i na raspored uplaćenih sredstava.

2.1.4 Olakšice

Za neke vrste prihoda, tipove isplatioca i primaoca prihoda, moguće su propisane olakšice.

Olakšice (oslobođenja) su delimično ili u celosti oslobođenje od plaćanja poreza i/ili doprinosa za određene kategorije zaposlenih lica i tipove isplatioca. Olakšice su definisane Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, odnosno Uredbom Vlade Republike Srbije o podsticanju zapošljavanja. U oba slučaja, olakšice definišu koja je kategorija zaposlenog na koju se mogu primeniti olakšice, visina i vrsta oslobođenja koja se primenjuje, trajanje oslobođenja, trajanje preuzetih obaveza, uslov pod kojim olakšice mogu biti ukinute odnosno produžene, reperkusije ukidanja olakšica kao i ko je isplatilca (platac) iznosa za koje se oslobađa isplatilac.

U L5 su definisani neki elementi olakšica koji su važni za obračun. Uz olakšice je moguće definisati i trajanje olakšice, ukupno trajanje obaveze za korisnika olakšice, kao i procedura ako se olakšica ukine.

Olakšica	**Oznaka**
Nema olakšice	**00**
Pripravnik mlađi od 30 godina član 45a. stav 1.	**01**
Lice mlađe od 30 godina član 45a. stav 2.	**02**
Lice sa invaliditetom član 45b.	**03**
Lice starije od 45 godina član 45. stav 2.	**04**
Lice starije od 50 godina član 45. stav 1.	**05**
Novozaposlena lica mlađa od 30 ili starija od 45 godina sa subvencijom po Uredbi o podsticanju zapošljavanja.	**06**
Novozaposlena lica starosti od 30 do 45 godina sa subvencijom po Uredbi o podsticanju zapošljavanja.	**07**

Tabela 4 Vrsta olakšica

Obračunski algoritam će najpre izvršiti obračun vrednosti poreza i doprinosa, a zatim će primeniti olakšice na porez i doprinose OSI. Obračunata razlika doprinosa će se stavljati na teret placa - što je za sada NSZ kod olakšica doprinosa koje su određene ZDOSO, odnosno RF PIO - kod olakšica doprinosa koje su određene Uredbom o podsticanju zapošljavanja.

Olakšice poreza se obračunavaju, isplatilac ih ne plaća, ali se ne stavljaju bilo kome na teret.

Za primaoce kojima je u vrsti prihoda deklarisana olakšica, u pozicijama Porez i Doprinosi se iskazuju obračunate vrednosti poreza i doprinosa sa umanjenjima po osnovu olakšica.

2.1.5 Beneficirani radni staž

Za lica zaposlena na određenim radnim mestima, zbog uslova u kojima se obavljaju radne aktivnosti, postoji mogućnost i obaveza obračunavanja uvećanog (beneficiranog) radnog staža.

Trenutno je predviđeno da radni staž može biti beneficiran tako da se 12 meseci može računati kao 14, 15, 16 ili 18 meseci. Propisane su stope za obračun doprinosa za uvećani staž.

Vrsta prihoda nosi sa sobom informaciju da li se za vrstu prihoda obračunava uvećani staž (pozicija 9. u ŠVP).

Uvećani staž	Oznaka
Nema uvećanog staža	**0**
12 meseci se računa kao 14	**1**
12 meseci se računa kao 15	**2**
12 meseci se računa kao 16	**3**
12 meseci se računa kao 18	**4**

Tabela 5 Uvećani staž

Obaveza isplatioca je da obračuna i plati doprinose za PIO za beneficirani radni staž.

Olakšice mogu da se odnose i na doprinose za uvećani staž.

2.1.6 Neoporezivi iznos

Propisani neoporezivi iznos je definisan zakonom i predstavlja iznos za koji isplatilac prihoda nije obavezan da obračuna i plati porez na isplaćeni prihod.

Zavisno od vrste prihoda, postoje različiti „tretmani“ neoporezivog iznosa. Kod zarada, definiše se za pun fond sati u obračunskom periodu (mesecu). Obračunava se srazmernu broju sati rada (rad + godišnji odmor + naknada za praznik) ili bolovanja. Bruto prihod se umanjuje za propisani neoporezivi iznos, kako bi se utvrdila osnovica za porez. Neoporezivi iznos ne umanjuje osnovicu za doprinose.

Kod naknada iz radnog odnosa, neoporezivi iznos predstavlja granicu do koje se ne plaćaju porezi i doprinosi na prihod primaoca (troškovi prevoza, dnevnice, prevoz i smeštaj na službenom putu, solidarna pomoć, jubilarna nagrada, pokloni deci za Novu godinu...). Razlika naknade i propisanog neoporezivog iznosa, ako je naknada veća od propisanog neoporezivog iznosa, oporezuje se, a za pojedine naknade, na razliku se obračunavaju i plaćaju doprinosi.

Zakon prepoznaje i neoporezivi iznos do 5.214 dinara - ako isplatilac prihoda (poslodavac) iz neto zarade zaposlenog (primaoca prihoda) uplaćuje dobrovoljno zdravstveno ili penziono osiguranje.

U osnovi možemo razlikovati prihode iz grupe zarada i druga primanja. U tabeli niže su prikazani neki primeri neoporezivih iznosa po određenim grupama i vrstama prihoda.

Pojedini prihodi van radnog odnosa se takođe deklarišu samo ako su preko neoporezivog iznosa (Dnevnice za službena putovanja u zemlji, Naknada troškova prevoza na službenom putovanju, Solidarna pomoć, Pomoć u slučaju smrti, Stipendije i krediti učenika i studenata, Naknade za isplatu hranarine sportistima amaterima). To implicira da će iznos Bruto prihod u PP.3.9 i Osnovica za porez u PP.3.10 imati isti iznos – što je u stvari „iznos preko neoporezivog“.

2.1.7 Ostali odbici

Pored neoporezivog iznosa i olakšica, POB ima pravo i na druge odbitke koji se takođe uključuju ili obračun osnovice za poreze i/ili doprinose ili se obračunavaju kao umanjenje obračunatog poreza. Iznos i struktura ovih dodatnih odbitaka zavisi od vrste prihoda. U tabeli niže su prikazani neki od njih - normirani troškovi:

Odbici	Nor.Tr.	OVP	Primena
Prihoda autora	34%, 43% ili 50%	301-312, 315- 320	Obračun osnovice
Prihod od izdavanje nepokretnosti, iznajmljivanja stanova, soba i postelja, zakup nepokretnih stvari	25%, 50%, 20%	405, 406, 501	Obračun osnovice
Prihodi profesionalnih sportista, sportista amatera ...	50%	505 - 508	Obračun osnovice
Privremeni i povremeni poslovi preko studentske zadruge za lice do 26 godina ako je na školovanju	40%	604	Umanjenje obračunatog poreza
Prikupljanje i prodaja sekundarnih sirovina	40%	607	Umanjenje obračunatog poreza
Prikupljanje i prodaja šumskih plodova i lekovotog bilja	40%	608 -610	Umanjenje obračunatog poreza

Tabela 6 Lista primera ostalih odbitaka

Za detaljnu specifikaciju pogledati L1.

Za svaku ŠVP su definisani i propisani neoporezivi iznosi, normirani troškovi, umanjenja obračunatog poreza i njihove eventualne kombinacije.

Pored navedenog, postoje vrste prihoda u kojima bruto prihodi se umanjuje za iznos stvarnih troškova koje je primalac imao prilikom ostvarivanja određenog prihoda (kod autorskih dela, premija psiguranja, igara na sreću...). Za deklarisanje stvarnih troškova se koristi multfunkcionalno polje.

2.1.8 Dobrovoljno osiguranje

Poreski obveznik je u obavezi da ukupan iznos dobrovoljnog penzionog i zdravstvenog osiguranja nakon umanjenja za neoporezivi iznos, uključi u bruto iznos zarade. Nakon toga se primenjuje standardan obračun zarada.

POB upisuje u multifunkcionalno polje informaciju da je primaocu uplaćen iznos dobrovoljnog osiguranja, samo ako isto uplaćuje iz neto zarade zaposlenog (primaoca zarade ili naknade zarade).

2.1.9 Multifunkcionalno polje

Za obračun osnovice za porez i doprinose, kod određenih vrsti prihoda je potrebno obezbediti i određeni skup ulaznih vrednosti koje nisu specificirane u ŠVP i ne mogu se utvrditi na osnovu drugih pozicija na prijavi. Ovi iznosi moraju biti deklarisani od strane poreskog obveznika, kako bi obračun bio tačan. Za ove namene se koristi multifunkcionalno polje. U tabeli niže su navedene neke od najvažnijih MFP:

Oznaka	Opis	Tip	Podr. Vred.

		Podatka	
MFP.1	Za zarade i naknade zarada: ukupan iskorišćeni neoporezivi iznos za isti obračunski period (u prethodnim prijavama POB-a za isti obračunski period, za primaoca prihoda, za istu šifru vrste prihoda)	N18.2	0
MFP.2	Za zarade i naknade zarada: ukupan iznos osnovica na koje su plaćeni doprinosi za isti obračunski period (u prethodnim prijavama POB-a za isti obračunski period, za primaoca prihoda, za istu šifru vrste prihoda)	N18.2	0
MFP.3	% angažovanja primaoca prihoda kod isplatioca prihoda u odnosu na puno radno vreme	N5.2	100%
MFP.4	Za zarade i naknade zarada: ukupan bruto prihod ili nakanada za isti obračunski period (u prethodnim prijavama POB-a za isti obračunski period, za primaoca prihoda, za istu šifru vrste prihoda)	N18.2	0
MFP.5	Iznos stvarnih troškova kod izrade autorskog dela, zakupa nepokretnosti, zakupa pokretnih stvari, uplate kod igara na sreću, uplate premija osiguranja	N18.2	0
MFP.6	Ukupan iznos plaćenog dobrovoljnog penzijskog ili zdravstvenog osiguranja iz neto zarade zaposlenog	N18.2	0
MFP.7	Kod zarade, odnosno naknade zarade: oznaka 1 ako primalac prihoda nije rezident Republike Srbije, a rezident države sa kojom Republika Srbija ima ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja ili ugovor kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje; kod prihoda van radnog odnosa: primenjena stopa poreza ako je primalac prihoda nerezident Republike Srbije, a rezident države sa kojom Republika Srbija ima zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja;	N18.2	0
MFP.8	Kod zarade ili naknade zarade: oznaka 1 ao je primalac prihoda zaposlen kod jednog poslodavca sa nepunim radnim vremenom.	N1	0
MFP.9	Za zarade: oznaka 1 ako isplatilac prihoda zaposlenom za isti obračunski period isplaćuje zaradu i naknadu zarade čiji zbir usklađuje sa najvišom mesečnom osnovicom za doprinose.	N1	0
MFP.10	Kod zarade i naknade zarade: oznaka 1 ako isplatilac prihoda zaposlenom za isti obračunski period isplaćuje zaradu i naknadu zarade sa različitim šiframa vrste prihoda.	N1	0
MFP.11	Za zarade i naknade zarade: ukupan iskorišćeni neoporezivi iznos za isti obračunski period (u prethodnim prijavama POB-a za isti obračunski period, za primaoca prihoda, za sve vrste prihoda).	N18.2	0
MFP.12	Za zarade i naknade zarada: ukupan iznos osnovica na koje su plaćeni doprinosi za isti obračunski period (u prethodnim prijavama POB-a za isti obračunski period, za primaoca prihoda, za sve vrste prihoda)	N18.2	0

Tabela 7 Lista važnijih MFP

Vrednosti MFP moraju biti deklarisane, jer u suprotnom obračun neće biti validan i obračunska validacija će označiti prijavu PPP-PD neispravnom.

2.1.10 Parametri obračuna

Stope poreza i doprinosa, propisani neoporezivi iznosi, stope uvećanog staža, stope normiranih troškova, stope umanjenja obračunatog poreza, najniža i najviša mesečna osnovica doprinosa i slično, su javno dostupni podaci koji su propisani Zakonom ili na drugi način. Za obračun poreza i doprinosa oni predstavljaju parametre.

Vrsta prihoda nije dovoljna da se identifikuju navedeni podaci (parametri). Oni su vremenski promenljivi i određuju se u odnosu na referentni datum u prijavi PPP-PD.

Referentni datum za utvrđivanje navedenih podataka za Opštu prijavu je datum planirane isplate, za prijavu po Službenoj dužnosti je datum nastanka poreske obaveze, a za ostale prijave je datum isplate prihoda (nastanka poreske obaveze).

Izmena i korekcija prijave PPP-PD će takođe prolaziti obračun i validaciju. Obračun treba da rezultira istim podacima kao kada je prijava bila podneta. U međuvremenu (u roku od 5 godina) navedeni podaci mogu da se promene. Referentni datum omogućava da se za zadati datum utvrdi njihova vrednost - kakva je bila kada se vršio inicijalni obračun, u fazi prvobitnog podnošenja prijave PPP-PD.

2.2 Opis Procesa Obračuna

2.2.1 Uvod

Proces Obračuna obuhvata ne samo sprovođenje obračuna, već i aktivnosti specifikacije parametara, algoritma i mapiranje na račune, aktivnosti verifikacija u aktiviranja obračuna, samo obračunavanje, praćenja i kontrole obračune kao i dodatne aktivnosti administracije.

Sve ove aktivnosti su niže navedene.

2.2.2 Specifikacija Obračuna i Kataloga VP

Katalog VP sadrži za svaku vrstu prihoda skup svih parametara koji su potrebni za obračunavanje traženih vrednosti kao i za njihovo kasnije knjiženje i raspoređivanje kako je to niže detaljno .

Svaka VP je određena na jedinstven način ŠVP. Za svaku VP je pored parametara za obračun specificiran i obračunski algoritam kao i skup računa.

Ukoliko i kada se pojavi potreba za promenom bilo kojeg od aspekata određene VP ili specifikacijom nove, potrebno je definisati sve elemente koji čine VP ali je potrebno takođe obezbediti i kontinuitet svih prethodnih verzija kataloga VP.

Naime, sistem mora da podrži i izmenjene prijave koje se mogu podnositi i do pet godina unazad i shodno tome može se dogoditi da prijava koristi odeđenu ŠVP koje je u međuvremenu promenjena ili ukinuta.

U osnovi potrebno je podržati tri scenarija:

1. Uvođenje nove VP i odgovarajuće ŠVP,
2. Izmena nekog od parametara VP zbog promene zakona ili nekog drugog razloga koji nije korekcija greške i
3. Izmena računa za knjiženje.

Niže su opisani načini specifikacije u sva trii slučaja.

Shodno prethodnom, prilikom specifikacije se mora definisati i datum početka važenja neke VP odnosno datum prestanka važenja neke druge VP. VP ne može biti upotrebljena izvan perioda u kom je bila aktivna. Drugim rečima VP kojima je prestalo važenje, mogu da se koriste samo na izmenjenim prijavama.

U slučaju značajnijih izmena kataloga, zbog velikih i obimnih izmena, evidencija perioda važenja postaje nepraktična. U tom slučaju je potrebno uvesti potpuno novu verziju kataloga VP, u kome se implementiraju tražene izmene, i čime se sve VP iz prethodnog kataloga označavaju neaktivnim.

2.2.1.1 Uvođenje nove VP

Nova VP se uvodi kada je potrebno na drugi način vršiti obračun za određenu VP bilo da je promenjena struktura parametara ili da je promenjen algoritam obračuna.

U ovom slučaju se trenutno aktivni katalog VP proširuje dodavanjem nove ŠVP kada se specificiraju svi potrebni elementi. Tom prilikom se određuju datum od koga VP počinje da se primenjuje.

2.2.1.2 Izmena obračuna

Pod izmenom obračuna se ne smatra izmena sadržaja nekog od parametara već izmena strukture parametara, na primer zamena jednog FP drugim, ili izmena algoritma obračuna.

U ovome slučaju se postojeća VP deaktivira i uvodi se nova VP sa novom ŠVP kako je to prethodno opisano kod uvođenja nove VP.

2.2.1.3 Izmena računa

Kada je potrebno izvršiti izmenu računa za knjiženje i raspoređivanje moguće su dve situacije.

Prvo: potrebno je da se koriguje neki prethodni skup računa ili da se dodaje potpuno novi skup računa. U drugom slučaju je potrebno izvršiti i mapiranje grupe računa na određenu ŠVP.

Ukoliko se izmena računa odnosi na postojeću VP i potrebno je izvršiti preknjižavanje svih prethodno proknjiženih i raspoređenih vrednosti, tada se vrši korekcija i sprovodi se postupak koji je prethodno opisano kod korekcija greške u obračunu.

Ukoliko se izmena računa odnosi na postojeću VP i nije potrebno izvršiti preknjižavanje, dovoljno je samo izvršiti korekciju računa.

Ukoliko se skup računa pridružuje novoj VP sa novom ŠVP onda se sprovodi postupak koji je prethodno opisan kod uvođenja nove VP.

3 Algoritam obračuna i strukture podataka

3.1 Uvod

Za pravilno odvijanje obračuna je potrebno obezbediti da se na jedinstven način identifikuje obračun koji je potrebno sprovesti, da se obezbedi vrednost svih parametara koji u njemu učestvuju, te da se primeni odgovarajući algoritam za obračunavanje određene vrednosti.

Ulazne vrednosti za obračun su ŠVP, identifikator stavke i prijave za koju se vrši obračun i trenutni datum i vreme. Sve ostale parametre sistem preuzima sa prijave ili kataloga parametara a na osnovu specifikacija konfiguracije obračuna iz Kataloga VP.

Rezultat obračuna je skup vrednosti osnovica, poreza i doprinosa, koji se potom koriste u proceduri validacije radi utvrđivanja ispravnosti prijave i kasnije knjiženja poreskih obaveza.

Shodno prethodnom za obračun je potrebno specificirati katalog VP i algoritam za obračunavanje

3.2 Katalog VP

Katalog VP definiše strukturu obračuna sa svim potrebnim parametrima i algoritmom za obračun. Svaka VP je na jedinstven način određena ŠVP a svaka ŠVP određuje tačno jednu VP.

3.2.1 Šifra Vrste Prihoda (ŠVP)

Struktura ŠVP je implementiran kao broj koji se sastoji od devet cifara:

VPPOVPOLB

Značenje pojedinih cifara, sadržaj, pravila validacije i slično su dati u sledećoj tabeli.

Oznaka	Naziv	Sadržaj
V	Verzija	Verzija kataloga VP. Za svaku verziju kataloga se vodi period važenja i status. Samo jedan verzija kataloga može biti aktivna u jednom vremenskom periodu. Struktura ŠVP može biti promenjena između dve verzije kataloga VP. Jedino je obavezno da prva cifra bude verzija. Za sada je obavezno 1.
PP	Vrsta Primaoca	Podnosilac deklaroše vrstu primaoca. Za detalje pogledati Tabelu primaoca
OVP	Oznaka Vrste Prihoda	Oznaka same vrste prihoda. Za svaku vrstu prihoda je potrebno specificirati i osnovni opis koji se potom prikazuje isplatiocu kako bi mogao da prepozna VP koja odgovara prihodu koji namerava da isplati.
OL	Olakšica	Oznaka olakšice koja se može primeniti na iznose obračunatih poreza i doprinosa kod prihoda iz zarada. Obračunata vrednost može biti za isplatu u celosti ili nakon primenjene olakšice.

B	Beneficija	Oznaka obračuna za uvećani (beneficirani) radni staž što se koristi radi određivanja dodatnog doprinosa za koji se zadužuje isplatilac.

Tabela 2 Struktura ŠVP

3.2.2 Način izbora

Izbor ŠVP, kako je prethodno definisana može da se odvija u dva odvojena koraka. U prvom koraku će POB izabrati Vrstu Primaoca a tek potom će nastaviti sa izborom ŠVP iz Kataloga VP.

Kako je trenutno u upotrebi samo jedna verzija kataloga VP, oznaka verzije je predefinisana i njena je vrednost 1.

Poreski obveznik izborom konkretne ŠVP iz Kataloga vrste prihoda, bira 3 cifre za OVP (vrstu prihoda), 2 cifre za olakšicu (ili 00 ako je nema) i 1 cifru za uvećani staž (ili 0 ako ga nema).

3.2.3 Parametri Obračuna

Parametri obračuna mogu biti različite vrste i mogu biti dobijeni od različitih izvora kao što je to opisano u tabeli niže.

Vrsta Parametra	Izvor
Finansijski Parametri	Parametri definisani zakonom, kao na primer poreske stope, neporezivi iznos ili slično, parametri koji su javno dostupni, kao na primer prosečna plata u RS i tome slično.. Oznaka: ***FP.N*** gde je N redni broj parametra
Argumenti	Argumenti koji mogu biti ili finansijski parametri, poreske varijable ili pozicije na prijavi koji se koriste u specifikaciji samo i jedino radi uopštavanja algoritma obračuna. Oznaka: ***ARG.N*** gde je N redni broj argumenta
Poreske Varijable	Parametri koji su definisani od strane PU i uređuju pravilan način obračuna, knjiženja i raspodele ili parametri koji su određeni radnim kontekstom. U trenutnom obračunu nije identifikovan ovakav parametar Oznaka: ***PV.N*** gde je N redni broj varijable
Pozicije na prijavi	Sadržaj određene pozicije na prijavi koji se koristi u obračunu. Oznaka: ***PP.N.M*** gde je N broj sekcije na prijavi a M broj pozicije u okviru sekcije
Multifunkcionalno pollje	Sadržaj koji se po potrebi može specificirati za svaku stavku na prijavi i koje sadrži dodatne podatke koji su potrebni za obračun za određene ŠVP. Sadržaj je određen sa ŠVP. Oznaka: ***MFP.N*** gde N broj vrste sadržaja koje polje ima za ŠVP kojoj je pridružen
Olakšice	Oznaka parametra kojim se definiše koja se primenjuje kod određene ŠVP a može se odnositi na deo određeni porez ili doprinos, bilo na teret isplatioca ili na teret primaoca, kada se definiše i ko je isplatilac te određene olakšice umesto isplatioca odnosno primaoca.

	Oznaka: ***OL.N.M*** gde je N broj olakšice a M može biti: • 1 ako je olakšica poreza • 2 ako je olakšica doprinosa PIO na teret primaoca • 3 ako je olakšica doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret primaoca • 4 ako je olakšica doprinosa za nezaposlenost na teret primaoca • 5 ako je olakšica doprinosa PIO na teret isplatioca • 6 ako je olakšica doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret isplatioca • 7 ako je olakšica doprinosa za nezaposlenost na teret isplatioca • 8 ako je olakšica doprinosa za Beneficirani radni staž
Beneficije	Oznaka parametra kojim se adresira činjenica da za određeno radno angažovanje a time i isplatu prihoda treba obračunati beneficirani radni staž. Oznaka: ***BN.N*** gde je N broj beneficije
Računi	Skup računa koji je pridružen određenoj ŠVP i koji se kasnije koristi kod knjiženja i raspoređivanja.

Tabela 3 Vrste Parametara

Pored toga, za svaki parametar je definisan i skup atributa koji bi trebalo da pomognu administratoru sistema da ih održava, što je definisano u sledećoj tabeli.

Atribut	Opis
Oznaka parametra	OL.N.M – za olakšice BN.N – za beneficije FP.N – za finansijske paramatre PV.N – za poreske varijable ARG.N – za argumente obračuna MFP.N – za određeni sadržaj mutlifunkcionalnog polja
Opis	Tekstualni opis parametra kao veza prema zakonima i finansijskim indikatorima iz okruženja
Vrednost	Konkretna trenutna vrednost parametra
Tip Podatka	Tip podatka kao procenat, celobrojna vrednost, razlomljena vrednost, logička vrednost, nabrojana vrednost i slično
Način Promene	Način na koji može doći do promene (na primer zakonom, uredbom i sl.)
Period važenja	Period važenja određenog parametar a najpre od kada počinje da važi, relativno od datuma promene ili apsolutno ako je potrebno, i datuma do kada važi što može biti opisno jer u nekim slučajevima ovaj datum nije poznat

Tabela 4 Specifikacija parametara

Parametri su takođe specificirani u L1.

3.3.3 Zarade (OVP < 300, 604, 620, 621, 622)

3.3.3.1 Kombinacije OVP, Vrste isplatioca i Vrste primaoca

Svaka ŠVP za Zarade definiše dozvoljene vrednosti Tipa isplatioca (PP.2.1) i Vrste primaoca (2. i 3. cifra PP.3.6).

Za vrste prihoda OVP < 300 **nije dozvoljena oznaka primaoca prihoda 11**.

Ako je ŠVP 604, 620, 621, 622 i 623, dozvoljen je i primalac sa oznakom 06 – Nerezident.

Nedozvoljena kombinacija navedenih elemenata onemogućava raspodelu sredstava (t.j. ne postoje uplatni računi javnih prihoda na kojima bi se izvršio raspored uplaćenih sredstava po prijavi), te mora rezultovati porukom o grešci:

- OB010 - „Za deklarisani tip isplatioca, nije dozvoljena u r.b. PP.3.1 deklarisana vrsta prihoda“ ili
- OB011 - „Za r.b. u PP.3.1 i deklarisanu vrstu prihoda, nije dozvoljena deklarisana vrsta primaoca“ ili
- OB012 - „Za deklarisani tip isplatioca, nije dozvoljena u r.b. PP.3.1 deklarisana vrsta primaoca“

Obračun ne mora da se prekine, kako bi se utvrdile i eventualne obračunske greške, ali prijava ne može dalje da se procesira sa ovom greškom (greška nivoa 9).

***IZUZETAK ZA VRSTU PRIJAVE PO ODLUCI SUDA i OVP 199*:**

Ako je PP.1.1 = 5 ili je OVP = 199, tada nema obračunske kontrole;

OSN.P = PP.3.10;

OSN.D = PP.3.12;

ONI = Max(PP.3.9 – PP.3.10, 0);

- **prihvataju se i iznosi deklarisanih doprinosa:**

POR.P.Z = PP.3.11;

PIO.P.Z = PP.3.13 x 13/24;

PIO.P.P = PP.3.13 – PIO.P.Z;

ZDR.P.Z = PP.3.14 : 2;

ZDR.P.P = PP.3.14 – ZDR.P.Z;

NEZ.P.Z = PP.3.15 : 2;

NEZ.P.P = PP.3.15 – NEZ.P.Z;

PIOB.P.P = PP.3.16;

***IZUZETAK ZA BONUS ili REGRES*:**

Ako je u PP3.8a = -1 i ŠVP = 101 00 0, u pitanju je isplata bonusa i/ili regresa za primaoca prihoda koji za pun mesečni fond sati prima naknadu zarade (bolovanje preko 30 dana ili porodiljsko bolovanje). Tada se ne upisuje broj dana u PP.3.7 i broj sati u PP.3.8. U suprotnom poruka OB013 - „Ne upisuju se dani i sati ako je oznaka za bonus ili regres“ (greška nivoa 9) i obračun se prekida.

Kontrola osnovica: mora da je PP.3.9 = PP.3.10 <= PP.3.12.

Ako je ispunjen ovaj uslov:

OSN.P = PP.3.9; OSN.D = PP.3.12; ONI = 0;

Nema standardnog utvrđivanja osnovice za porez i doprinos, ide se na obračun poreza i doprinosa.

U suprotnom, poruka OB013/OB014: „Pogrešna osnovica poreza / doprinosa“ (greška nivoa 9) i obračun se prekida.

Vertikalna validacija će izvršiti dodatnu kontrolu za navedeno izuzeće.

3.3.3.2 Utvrđivanje osnovice

Za prihode u režimu poreza po odbitku, postoje dve osnovice:

- poreska osnovica, na koju se obračunava porez po propisanoj stopi zavisno od OVP i
- osnovica za doprinose, na koju se ako to zahteva OVP, obračunavaju propisani doprinosi za PIO, za zdravstveno osiguranje.

Za prihode po osnovu zarade, pored doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje, obračunavaju se i doprinosi za slučaj nezaposlenosti. Navedeni doprinosi se obračunavaju kako na teret zaposlenog/primaoca, tako i na teret poslodavca/isplatioca.

Zavisno od prirode posla na kome je radno angažovano zaposleno lice, moguć je obračun i doprinosa za uvećani staž (beneficirani PIO) na teret poslodavca/isplatioca.

Suštinski se razlikuje utvrđivanje osnovica kod VP za zarade i VP van radnog odnosa.

3.3.3.3 Utvrđivanje poreske osnovice za zarade

Poreska osnovica za zarade se utvrđuje na osnovu bruto prihoda (PP.3.9) i propisanog neoporezivog iznosa. Parametri koji utiču na utvrđivanje neoporezivog iznosa su broj sati rada/bolovanja primaoca (PP.3.8) u obračunskom periodu, ukupan mesečni fond sati za obračunski period (PP.3.8a), % angažovanja primaoca prihoda kod isplatioca (MFP.3), prethodno iskorišćeni neoporezivi iznos za isti obračunski period i istu vrstu prihoda (MFP.1) i) i prethodno ukupno iskorišćeni neoporezivi iznos za isti obračunski period (MFP.11).

Poreska osnovica za zarade se umanjuje i za iznos dobrovoljnog penzijskog i/ili zdravstvenog osiguranja u MFP.6, najviše do propisanih 5.214 dinara, koji isplatilac uplaćuje na teret primaoca prihoda (iz neto zarade).

Ako je broj sati u PP.3.8. veći od mesečnog fonda sati za obračunski period, uz poruku „Broj sati na poziciji PP.3.8. ne može da je veći od mesečnog fonda sati za obračunski period“, obračun se prekida.

Mesečni fond sati za obračunski period (MFSOP) je podatak koji deklariše isplatilac, zavisno od obračunskog perioda u PP.1.2 i rasporeda radnog vremena za primaoce u prijavi PPP-PD. MFSOP mora da bude dostupan kod konačne isplate zarade i njegova vrednost mora da je > 0 i do 220 (sati za obračunski mesec).

Propisan neoporeziv iznos (PNI) je javni podatak koji od 30.05.2013. iznosi 11.000 dinara za pun mesečni fond sati. Podatak se menja najmanje jednom godišnje – obično od 01.Februara. Moguće su i vanredne izmene (na primer 30.05.2013).

Za obračun je relevantan propisani neoporezivi iznos na dan (planirane) isplate. U kontekstu prijave PPP-PD to je datum u PP.1.4 - (planirane) isplate zarada kod prvobitne Opšte prijave, odnosno datum nastanka obaveze – datum u PP.1.3. kod generisanja Prijave po službenoj dužnosti, odnosno datum nastanka poreske obaveze u PP.1.3 (kada je obaveza nastala, odnosno kada se isplata prihoda dogodila u prošlosti) u ostalim kategorijama prijava.

Najniža i najviša mesečna osnovica za doprinose su javni podaci (NNMOD i NVMOD). Utvrđuju se za planirani datum isplate (PP.1.4) ili datum nastanka obaveze / stvarne isplate (PP.1.3).

Najpre se kontroliše sadržaj u MFP.3; ako je > 0 (% angažovanja primaoca kod isplatioca za nepuno radno vreme). Ako je PP.3.8 > 0 i količnik broja sati i ukupnog broja sati u obračunskom periodu, zaokružen na 2 decimalna mesta - PP.3.8 / MFSOP > MFP.3, poruka OB004 (4) - „Pogrešan % angažovanja kod primaoca r.b. PP.3.1“. Dalji obračun se nastavlja shodno broju sati u PP.3.8, a ne za % angažovanja naveden u MFP.3.

Ako je **OVP = 105** (Zarada Invalida rada – 4 sata rada se računa 8 u smislu poreskog oslobođenja):

> Ako je PP.3.8 >0, mora da je PP.3.8 / MFSOP <= 0,5; u suprotnom OB005: „Pogrešan broj sati za prihod kod primaoca r.b. PP.3.1 i deklarisanu ŠVP“. Dalji obračun se nastavlja shodno broju sati **min**(PP.3.8 * 2, MFSOP), a ne za broj sati naveden u PP.3.8. (odnosno PP.3.8 = PP.3.8 x 2).
>
> Ako je PP.3.8 = 0, i MFP.3 > 0, mora da MFP.3 <= 0,5; u suprotnom OB006: „Pogrešan % angažovanja kod primaoca r.b. PP.3.1 i deklarisanu ŠVP“. Dalji obračun se nastavlja shodno min(MFP.3 * 2, 100), a ne za % angažovanja naveden u MFP.3 (odnosno MFP.3 = MFP.3 x 2).
>
> Ako je PP.3.8 = 0 i MFP.3 = 0, dalji obračun se nastavlja kao da je u MFP.3 = 100%.

Srazmernost (u odnosu na broj efektivnih sati ili % angažovanja)

Neka su:

PNI = propisani neoporezivi iznos;

NNMOD = najniža mesečna osnovica za obračun doprinosa;

NVMOD = najviša mesečna osnovica za obračun doprinosa;

SRAZMERNOST I NA BROJ DANA AKO JE RAD SA NEPUNIM RADNIM VREMENIM:

SRAZDAN = 1;

Neka je UKDAN = ukupan broj kalendarskih dana u obračunskom periodu (31, 28/29, 31, ... 30, 31).

Samo ako je MFP.3 > 0 i MFP.3 < 100 i PP.3.7 > 0,

> SRAZDAN = PP.3.7 / UKDAN;
>
> NNMOD = NNMOD * SRAZDAN;
>
> PNI = PNI * SRAZDAN

DOBOS = poresko oslobođenje na iznos za dobrovoljno zdravstveno i penziono osiguranje;

IDOBOS = iskorišćeno poresko oslobođenje za dobrovoljno zdravstveno i penziono osiguranje;

Smo za **OVP = 105**, NNMOD **=** NNMOD **/ 2**;

Ako je **OVP = 102** (zaposleni upućeni na rad u inostranstvo), NNMOD **=** NNMOD **x 2**;

SRAZPNI = PNI (propisani neoporezivi iznos);

SRAZNNMOD = NNMOD (srazmerno najniža mesečna osnovica za obračun doprinosa);

MAXNNMOD = NNMOD (maksimalna vrednost najniže mesečne osnovice za obračun doprinosa);

SRAZ=1; (koeficijent srazmere)

RADANG=1; (koeficijent radnog angažmana)

MAXNI = PNI; (maksimalni neoporezivi iznos)

Ako je MFP.3 > 0,

MAXNI = PNI * MFP.3/100;

RADANG = MFP.3/100;

Ako je podatak u PP.3.8. > 0:

SRAZ = PP.3.8/MFSOP;

SRAZPNI = PNI * PP.3.8/MFSOP;

SRAZNNMOD = NNMOD * PP.3.8/MFSOP;

Ako je PP.3.8 = 0 i MFP.3 > 0,

SRAZ= MFP.3/100;

SRAZPNI = PNI * MFP.3/100;

SRAZNNMOD = NNMOD * MFP.3/100;

Ako je MFP.3 > 0 i MFP.3 < 100 i MFP.8 = 1 i MFP.10 <> 1,

MAXNNMOD = NNMOD;

(nepuno radno vreme samo kod jednog poslodavca, jedan prihod, tada najniža osnovica doprinosa);

Inače;

MAXNNMOD = NNMOD * RADANG;

Dopuna: **umanjenje poreske osnovice za dobrovoljno zdravsteveno i/ili penziono osiguranje u MFP.6 na teret zaposlenog**:

IDOBOS = 0

Ako je MFP.6 >0, IDOBOS = min(DOBOS, MFP.6);

Ako je PP.3.9 – IDOBS < PP.3.10, poruka „Podatak o dobrovoljnom osiguranju u MFP.6 i poreskoj osnovici u PP.10 nisu usaglašeni“. Prekid kontrole poreske osnovice.

Neka je **WPP39 = PP.3.9 – IDOBOS** (***Bruto prihod najpre umanjujemo za dobrovoljno osiguranje***)

Za početak, ako je OVP:

= 109 (Po službenoj dužnosti)), bruto prihod u PP.3.9 mora da je 0, a konsekventno i PP3.10 i PP.3.11 =0;

= 104 (Invalidi u preduzećima za profesionalnu rehabilitaciju) poreska osnovica se obračunava na standardni način, ali je poreska stopa 0, a time i obračunati porez u PP3.11 = 0;

= 208 (Neplaćeno odsustvo), PP.3.9 – bruto prihod, PP.3.10 - poreska osnovica i PP.3.11 – porez su 0.

Ako je primalac prihoda 07 – Invalidno lice i ŠVP jedan od 201000, 202000, 203000, 204000, 205000 i 206000, poreska osnovica se obračunava na standardni način, ali je poreska stopa 0, a time i obračunati porez u PP3.11 = 0.

Nema neoporezivog iznosa:

- ako je OVP = 108 (Razlika zarade), 110, 111 (Naknade troškova), 150, 151 (Privremeni i povremeni poslovi) ili 207 (Naknada invalidima na teret RF PIO), obračunati neoporezivi iznos (ONI) je 0, pa je OSN.D = PP3.9,a za OVP 207 OSN.D=PP3.9*0,9;
- Ako je MFP.7 = 1 i (ŠVP = 1 01 101 00 0 ili ŠVP = 1 01 102 00 0) i PP.3.10 = 0, tada je OSN.P=0 i ONI = 0 (***nerezidenti*** koji su rezidenti države koja ima sa Republikom Srbijom Ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanju). Sledi *Utvrđivanje osnovice za doprinose*.

Ima neoporezivog iznosa:

Izvod relevantnih članova iz PRAVILNIKA o načinu i postupku obračunavanja poreza na zarade:

Član 3

Umanjenje zarade za neoporezivi iznos zaposlenog koji radi sa punim radnim vremenom vrši se prilikom isplate zarade, odnosno bilo kog dela zarade kod poslodavca za odgovarajući mesec, u potpunosti, odnosno u iznosu koji opredeljuje poslodavac, s tim da ukupno umanjenje zarade ne može biti veće od od neoporezivog iznosa koji važi u momentu isplate zarade.

U slučaju kada zaposleni radi sa nepunim radnim vremenom, zarada se umanjuje za srazmerni deo neoporezivog iznosa (u daljem tekstu: pripadajući srazmerni iznos) prilikom isplate zarade, odnosno bilo kog dela zarade kod poslodavca za odgovarajući mesec, u potpunosti, odnosno u iznosu koji opredeljuje poslodavac, s tim da ukupno umanjenje zarade ne može biti veće od pripadajućeg srazmernog iznosa.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i kod isplate naknade zarade kod drugog isplatioca.

Član 4

Za zaposlenog koji radi sa punim radnim vremenom kod jednog poslodavca, osnovica poreza na zaradu utvrđuje se tako što se zarada umanjuje za neoporezivi iznos u celosti.

Za zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom kod jednog ili više poslodavaca i ukupno ne ostvaruje puno radno vreme, umanjenje zarade za pripadajući srazmerni iznos vrši se srazmerno radnom vremenu tog zaposlenog kod svakog poslodavca u odnosu na puno radno vreme, s tim da ukupno umanjenje mora biti manje od neoporezivog iznosa.

Za zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom kod jednog ili više poslodavaca i ukupno ostvaruje puno radno vreme, umanjenje zarade za pripadajući srazmerni iznos vrši se srazmerno radnom vremenu tog zaposlenog kod svakog poslodavca u odnosu na puno radno vreme, s tim da je ukupno umanjenje jednako neoporezivom iznosu.

Kad zaposleni u toku meseca, zbog zasnivanja, prestanka ili mirovanja radnog odnosa, odnosno iz drugog razloga ne ostvari zaradu za pun fond radnih časova, osnovica poreza na zaradu utvrđuje se tako što se ostvarena zarada umanjuje za srazmerni neoporezivi iznos, koji se utvrđuje srazmerno odnosu broja radnih časova za koje je zaposleni ostvario zaradu kod poslodavca za taj mesec i broja radnih časova punog fonda radnih časova za taj mesec.

Član 5

Kad zaposleni za odgovarajući mesec pored zarade kod poslodavca ostvaruje i naknadu zarade kod drugog isplatioca (po osnovu privremene sprečenosti za rad preko 30 dana, porodiljskog odsustva i dr.), umanjenje zarade kod poslodavca, odnosno naknade zarade kod drugog isplatioca, vrši se srazmerno odnosu broja radnih časova za koje ostvaruje zaradu kod poslodavca, odnosno naknadu zarade kod drugog isplatioca, u odnosu na pun fond radnih časova za taj mesec.

Kraj izvoda iz Pravilnika.

Neoporezivi iznos se može koristiti u bilo kojoj isplati zarade.

Utvrđivanje poreske osnovica (OVP < 300)

Po definiciji, poreska osnovica je razlika bruto prihoda (zarade ili naknade) i propisanog neoporezivog iznosa.

MFP.1 je nosilac informacije o ukupno iskorišćenom neoporezivom iznosu za prethodne isplate primaocu za isti obračunski period i istu vrstu prihoda, a MFP.11 je nosilac informacije o ukupno iskorišćenom neoporezivom iznosu za prethodne isplate zarada i naknada zarada primaocu za isti obračunski period (bez obzira na OVP iz zarada i naknada zarada).

Neoporezivi iznos je potrebno umanjiti za već iskorišćeni neoporezivi iznos za isti obračunski period i istu vrstu prihoda.

Definiše se obračunati neoporezivi iznos (ONI) za primaoca iz PP.3.1. i deklarisanu OVP.

Ako je MFP.11 >= MAXNI, ONI =0 – za obračunski period je već iskorišćen maksimalni neoporezivi iznos;

Inače,

Ako je MFP.1 >= SRAZPNI, ONI =0 – za ovu vrstu prihoda je već iskorišćen srazmerni neopor. iznos;

Inače ONI = min(MAXNI - MFP.11 ,SRAZPNI - MFP.1; WPP39)

Ako je WPP39 > ONI, tada je OSN.P - obračunata poreska osnovica WPP39 umanjen za ONI, odnosno

OSN.P = WPP39 – ONI.

Inače je OSN.P = 0.

Formula:

ONI = IF(MFP.11 >= MAXNI; 0; IF(MFP.1 >= SRAZPNI; 0; min(MAXNI- MFP.11 ,SRAZPNI - MFP.1; WPP39)))

OSN.P = max(WPP39 – ONI, 0)

Ako je abs(PP.3.10 - OSN.P) <= tolerancije, poreska osnovica je ispravna.

U suprotnom, ako je 0 <= WPP39 – PP.3.10 <= ONI + tolerancija, opet je poreska osnovica ispravna. Tada: OSN.P = PP.3.10, a ONI = max(WPP39 – PP.3.10, 0);

Za OVP = 108, 110

OSN.P = PP.3.9;

OVP = 604, 620, 621 i 622

Za OVP 620, OSN.P = 0;

Za OVP 604, 621, 622, OSN.P = PP.3.9 (bruto prihod) * (1 – NT/100);

NT – Stopa normiranih troškova za OVP 604, 621 i 622 (važeća 20%).

OSN.P za kontrolu PP3.10.

Izuzetak: Ako je oznaka primaoca 06 – Nerezident i unet je MFP.7, ne kontroliše se poreska osnovica.

Tada je OSN.P = PP.3.10.

3.3.3.4 Utvrđivanje osnovice za doprinose *(*OVP < 300 ili OVP 604, 620, 621, 622*)*

Opšta definicija: Osnovica za doprinose za zaradu je bruto prihod, bez umanjenja za neoporezivi iznos. Navedeno važi kada nije bilo akontacionih isplata zarade za isti obračunski period.

Za većinu OVP za zarade, osnovica za doprinose mora da je između najniže i najviše mesečne osnovice za doprinose. Ako je niža od najniže, postaje najniža. Ako je viša od najviše, postaje najviša.

Ako je OVP 109 (obračun samo doprinosa), obračunata osnovica za doprinose OSN.D (podatak za PP.3.12) je NNMOD; ako je MFP.10 = 1; OSN.D=SRAZNNMOD.

Ako je OVP 110 (obračun samo poreza), OSN.D = 0;

Ako je MFP.7 = 1 i (ŠVP = 1 01 101 00 0 ili ŠVP = 1 01 102 00 0) i PP.3.12 = 0, tada je OSN.D=0 (***nerezidenti*** koji su rezidenti države koja ima sa Republikom Srbijom Ugovor kojim se uređuje obavezno socijalno osiguranje). Sledi *Obračun poreza i doprinosa*.

Za sve ostale OVP iz zarada (OVP < 300 i <>108, i <> 110), ako su konkretnoj isplati prethodile akontacione isplate, može da postoji situacija kada je prethodno plaćen doprinos na veću osnovicu doprinosa od bruto prihoda za isti obračunski period. Izvod iz Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (ZDOSO):

> ***Mesečna** osnovica doprinosa ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa.*
>
> *Ako je osnovica doprinosa, propisana ovim zakonom, niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.*
>
> *Ako se zarada isplaćuje u delovima, **a prvi deo zarade je manji od najniže mesečne osnovice doprinosa**, poslodavac je dužan da prilikom isplate prvog dela zarade, **obračuna i plati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa**.*
>
> *Za zaposlenog koji radi sa **nepunim radnim vremenom kod jednog poslodavca**, a zarada koju ostvaruje je niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, **osnovica doprinosa je najniža mesečna osnovica doprinosa**.*
>
> *Za zaposlenog koji radi sa **nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca**, svaki poslodavac obračunava i plaća doprinose na zaradu koju zaposleni ostvaruje kod tog poslodavca, ako je ta zarada jednaka ili viša od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje **srazmerno radnom vremenu zaposlenog kod tog poslodavca u odnosu na puno radno vreme**.*
>
> *Ako zaposleni radi sa **nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca**, poslodavac kod kojeg ostvaruje zaradu nižu od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje **srazmerno radnom vremenu zaposlenog** kod tog poslodavca u odnosu na puno radno vreme, obračunava i plaća doprinose **na srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.***

Kraj izvoda iz ZDOSO. ***Na kraju dokumenta, iza Literature, je popis relevantnih članova ZDOSO***.

Podatak o zbiru prethodnih osnovica doprinosa za isplaćene zarade primaocu za isti obračunski period i istu vrstu prihoda je deklarisan u MFP.2. Ako je MFP.2 > 0, bilo je prethodnih isplata primaocu za ovu vrstu prihoda, pa je obračunata osnovica za doprinose u funkciji i ovog podatka;

Podatak o zbiru prethodnih osnovica doprinosa za isplaćene zarade primaocu za isti obračunski period, bez obzira na vrstu prihoda, je deklarisan u MFP.12. Ako je MFP.12 > 0, bilo je prethodnih isplata primaocu, pa je obračunata osnovica za doprinose u funkciji i ovog podatka;

Comment [LBS1]: Izmena Zakona o doprinosima OSO od 06.12.2013.

Minimalna osnovica za doprinose za prihod u PP.3.9:

Inicijalno, MinOSND = 0.

Ako je OVP = 108, 110, 204 - 207 ili 209, nema kontrole na najnižu osnovicu. OSN.D = PP.3.9. (za OVP 207 OSN.D=PP3.9*0,9)

Ako je OVP 208 (neplaćeno odsustvo), mora da je izvorni PP.3.9 = 0; za potrebe obračuna, PP.3.9=PP.3.12.

Comment [LBS2]: Nema prihoda, pa je polaz od Osnovice za doprinose!

Inače:

Ako je MFP.12 >= NNMOD ili MFP.2 >= NNMOD, nema kontrole na minimalnu osnovicu. MinOSND=0;

Inače:

Ako je MFP.3 >0 AND MFP.3 < 100 AND MFP.8=1 AND MFP10<>1 (nepuno radno vreme, samo kod jednog poslodavca i nema kombinacije vrste prihoda za isti obračunski period), tada je:

MinOSND = min(max(NNMOD – MFP.2,0); max(NNMOD – MFP.12,0))

Ako to nije slučaj,

MinOSND = min(max(SRAZNNMOD - MFP2; 0); max(MAXNNMOD – MFP.12; 0))

Formula:

MinOSND = IF((MFP.3 >0 AND MFP.3 <100 AND MFP.8=1 AND MFP10<>1);

min(max(NNMOD – MFP.2, 0); max(NNMOD – MFP.12, 0));

min(max(SRAZNNMOD – MFP.2; 0); max(MAXNNMOD – MFP.12; 0)))

Utvrđivanje osnovice za doprinose

Neka su:

DopunaOSND = min(IF(OVP=102, PP.3.12, MFP.4 + PP.3.9 – MFP.2), max(NVMOD – MFP.2; 0), max(NVMOD – MFP.12; 0))

MFP.4 + PP.3.9 – MFP2 – važno za isplate koje nisu prve u obračunskom periodu;

OSN.D = MAX(MinOSND; DopunaOSND);

Kontrola na najvišu osnovicu doprinosa (za OVP < 300 i <>110 i <>111)

NEMA srazmere za najvišu mesečnu osnovicu doprinosa.

Ako je MFP.9 = 1, i OVP < 150 i OVP <> 110 (samo zarada) tada nema kontrole na najvišu mesečnu osnovicu doprinosa (bila je isplata zarade i naknade čije su osnovice u zbiru bile više od najviše, te zbog nepostojanja srazmernosti, isplatilac je sam korigovao osnovicu doprinosa u zaradi, zato što je zbir zarade i naknade prešao najvišu osnovicu doprinosa za obračunski period). OSN.D = PP.3.12.

Formula: **OSN.D = IF(MFP.9=1; PP.3.12; OSN.D)**

NAPOMENA: samo ako je MFP.8 =1 & MFP.3 > 0 & MFP.3 < 0 & MFP.10 = 1 – Nepuno radno vreme kod jednog poslodavca i više vrsti prihoda, PP.3.12 može u intervalu od OSN.D do NNMOD!

OVP = 604, 620, 621 i 622 – Osnovica za doprinose

OSN.D = max(PP.3.9, SRAZNNMOD)

OVP = 620 – Osnovica za doprinose

OSN.D = SRAZNNMOD

Izuzetak: Ako je oznaka primaoca 06 – Nerezident i unet je MFP.7, nema kontrole osnovice za doprinose.

Tada je OSN.D = PP.3.12.

3.3.3.5 Obračun poreza i doprinosa za zarade

Svaka OVP nosi podatak o stopi poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na isplatu prihoda.

Porez (OVP < 300): važeća stopa poreza na zarade iznosi 10% na poresku osnovicu (od 30.05.2013.) i plaća se na teret primaoca/zaposlenog. Poreska stopa je vremenski promenljiva kategorija. Referentni datum je u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3. Neka je njena vrednost u OSP (obračunska stopa poreza).

Obračunati porez je POR.P.Z = OSN.P * OSP/100 – kontrola za PP.3.11

Porez za OVP = 604, 621, 622:

Porez za OVP = 604:

POR.P.Z = OSN.P * OSPOR / 100; (važeča stopa poreza OSPOR = 20%)

Umanjenje obračunatog poreza (važeće UOP = 40%):

POR.P.Z = POR.P.Z * (1 - UOP / 100);

Porez za OVP = 621, 622:

POR.P.Z = OSN.P * OSPOR / 100; (važeča stopa poreza OSPOR = 20%)

Izuzetak za OVP > 300:

Ako je oznaka primaoca 06 – Nerezident i unet je MFP.7:

POR.P.Z = OSN.P * MFP.7 / 100;.

Doprinosi

Za OVP 101-105, 108, 109, 111, 150, 151, 201-206

Za navedene SVP doprinosi se obračunavaju na teret zaposlenog/primaoca i pslodavca/isplatioca. SVP određuje stope doprinosa. Od 30.05.2013, važeće su sledeće stope doprinosa:

Na teret primaoca/zaposlenog:

13% - doprinos za PIO;

6,15% - doprinos za zdravstveno osiguranje;

0,75 % - doprinos za slučaj nezaposlenosti;

Na teret isplatioca/poslodavca:

11% - doprinos za PIO;

6,15% - doprinos za zdravstveno osiguranje;

0,75 % - doprinos za slučaj nezaposlenosti;

I stope doprinosa su vremenski promenljive kategorije. Referentni datum je u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3.

Neka su njihove vrednosti u OSPIOZ, OSZDRZ, OSNEZZ, OSPIOP, OSZDRP, OSNEZP (obračunska stopa konkretnog doprinosa na teret...).

Obračun doprinosa (puni iznos doprinosa):

PIO.P.Z = OSN.D * OSPIOZ / 100;

ZDR.P.Z = OSN.D * OSZDRZ / 100;

NEZ.P.Z = OSN.D * OSNEZZ / 100;

PIO.P.P = OSN.D * OSPIOP / 100;

ZDR.P.P = OSN.D * OSZDRP / 100;

NEZ.P.P = OSN.D * OSNEZP / 100;

Izuzetak – penzioneri: ako je vrsta primaoca (2. i 3. cifra ŠVP = ’09’, ’10’, ’12’ ili ’13’) tada se po pravilu ne obračunava i ne plaća doprinos za nezaposlenost:

NEZ.P.Z = 0;

NEZ.P.P = 0;

Ne mora - a može da se obračunava i plaća doprinos za zdravstveno osiguranje. Zavisi od toga šta je deklarisano u PP.3.14. Izuzetak su OVP 150 i 151 – za njih **ne sme** da se obračunava i plaća doprinos za zdravstveno osiguranje.

Ako je PP.3.14 = 0 ili OVP = 150 ili OVP = 151 tada:

ZDR.P.Z = 0;

ZDR.P.P = 0;

Ako ne:

ZDR.P.P = OSN.D * OSZDRP / 100;

ZDR.P.Z = OSN.D * OSZDRZ / 100;

Obračunati doprinosi se sabraju (njihov prikaz u PPP-PD je kumulativan: na teret primaoca i isplatioca):

PIO.P = PIO.P.Z + PIO.P.P;

ZDR.P = ZDR.P.Z + ZDR.P.P;

NEZ.P = NEZ.P.Z + NEZ.P.P;

Za OVP 106-107 (lična zarada preduzetnika i poljoprivrednika):

Doprinosi za navedene OVP se obračunavaju na teret primaoca. SVP određuje stope doprinosa. Od 30.05.2013, važeće su sledeće stope doprinosa:

Na teret primaoca/zaposlenog:

24% - doprinos za PIO;

12,3% - doprinos za zdravstveno osiguranje;

1,5 % - doprinos za slučaj nezaposlenosti;

I ove stope doprinosa su vremenski promenljive kategorije. Referentni datum je u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3. Neka su njihove vrednosti u OSPIO, OSZDR, OSNEZ (obračunska stopa konkretnog doprinosa).

IZUZETAK: Ako je za OVP **106 primalac <> 03**, tada ne moraju - a mogu da se obračunavaju i plaćaju doprinosi za zdravstveno osiguranje i za nezaposlenost. Ako su navedeni doprinosi iskazani u PP.3.14. i PP.3.15, tada moraju da su obračunati po propisanim stopama (12,3% i 1,5%). Ako je PP.3.14=0, tada je OSZDR = 0; ako je PP.3.15=0, tada je OSNEZ = 0.

Obračun doprinosa (puni iznos doprinosa):

PIO.P.Z = OSN.D * OSPIO / 100;

ZDR.P.Z = OSN.D * OSZDR / 100;

NEZ.P.Z = OSN.D * OSNEZ / 100;

PIO.P.P = 0;

ZDR.P.P = 0;

NEZ.P.P = 0;

Zbog prikaza u PPP-PD i kontrole PP.3.13, PP3.14 i PP3.15 , potrebno je:

PIO.P = PIO.P.Z;

ZDR.P = ZDR.P.Z;

NEZ.P = NEZ.P.Z;

Za OVP 208 i 209:

Doprinosi za navedene OVP se obračunavaju na teret isplatioca. OVP određuje stope doprinosa. Od 30.05.2013, važeće su sledeće stope doprinosa:

Na teret isplatioca:

12,3% - doprinos za zdravstveno osiguranje;

Za OVP **208**

0 % - doprinos za slučaj nezaposlenosti;

Za OVP **209**

1,5 % - doprinos za slučaj nezaposlenosti;

I ove stope doprinosa su vremenski promenljive kategorije. Referentni datum je u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili je nastala obaveza, datum u PP.1.3. Neka su njihove vrednosti u OSZDR, OSNEZ (obračunska stopa konkretnog doprinosa).

Obračun doprinosa (puni iznos doprinosa):

PIO.P.Z = 0;

ZDR.P.Z = 0;

NEZ.P.Z = 0;

PIO.P.P = 0;

ZDR.P.P = OSN.D * OSZDR / 100;

NEZ.P.P = OSN.D * OSNEZ / 100;

Zbog prikaza u PPP-PD i kontrole PP.3.13, PP3.14 i PP3.15 , potrebno je:

PIO.P = PIO.P.P;

ZDR.P = ZDR.P.P;

NEZ.P = NEZ.P.P;

Obračun NETO:

NETO = PP.3.9 – PP.3.11 - PIO.P.Z - ZDR.P.Z - NEZ.P.Z;

Za OVP 604, 620, 621 (važi do 15.7.2011) i 622:

Doprinosi za navedenu OVP se obračunavaju na teret isplatioca. OVP određuje stope doprinosa. Od 30.05.2013, važeće su sledeće stope doprinosa:

Na teret isplatioca:

4 % - doprinos za PIO;

2% - doprinos za zdravstveno osiguranje; za 622, stopa je 12,3%;

I ove stope doprinosa su vremenski promenljive kategorije. Referentni datum je u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili je nastala obaveza, datum u PP.1.3. Neka su njihove vrednosti u OSPIO, OSZDR (obračunska stopa konkretnog doprinosa).

Obračun doprinosa (puni iznos doprinosa):

PIO.P.P = OSN.D * OSPIO / 100;

ZDR.P.P = OSN.D * OSZDR / 100;

Izuzetak za OVP > 300: Ako je oznaka primaoca 06 – Nerezident i unet je MFP.7, ne kontrolišu se obračuni doprinosa.

Tada je:

PIO.P = PP.3.13;

ZDR.P = PP.3.14;

Nastavak za sve vrste primaoca:

NEZ.P.P = 0;

PIO.P.Z = 0;

ZDR.P.Z = 0;

NEZ.P.Z = 0;

Zbog prikaza u PPP-PD i kontrole PP.3.13, PP3.14 i PP3.15 , potrebno je:

PIO.P = PIO.P.P;

ZDR.P = ZDR.P.P;

NEZ.P = NEZ.P.P;

3.3.3.6 Doprinos za uvećani staž

Doprinos za uvećani staž (***beneficirani pio***) se odnosi samo na prihode po osnovu zarada (OVP < 150 i <>110 i <>111). Ima ih samo ako SVP (PP.3.6) na 9. poziciji ima cifru 1, 2, 3 ili 4. Šifra govori da se 12 meseci staža obračunava konsekventno kao 14, 15, 16 ili 18 meseci.

Važeće stope doprinosa za uvećani staž su konsekventno 3,7%, 5,5%, 7,3% i 11%. Referentni datum za utvrđivanje stope za uvećani staž su datum u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata i nastala obaveza, datum u PP.1.3.

Neka je vrednost obračunske stope za uvećani staž u OSUVEP:

PIOB.P.P = OSN.D * OSUVEP / 100;

Ako SVP na 9. poziciji ima cifru 0, nema doprinosa za uvećani staž i PIOB.P.P = 0.

3.3.3.7 Olakšice

Olakšice se odnose samo na prihode po osnovu zarada i naknada zarada (OVP < 300 i <> 110). Definisane su sadržajem 7. i 8. cifre ŠVP (PP.3.6). Za sada je domen olakšica (01, 02, 03, 04, 05, 06, 07). Svaka

olakšica nosi informaciju na koji način utiče na porez i doprinose na zarade (nosi % umanjenja poreza i % umanjenja pojedinačno za svaki doprinos na teret zaposlenog ili poslodavca).

Neka su OLPOR, OLPIOZ, OLZDRZ, OLNEZZ, OLPIOP, OLZDRP, OLNEZP i OLPIOB % umanjenja za obračunati porez i doprinose za konkretnu olakšicu (7. i 8. cifra ŠVP). Olakšice se primenjuju na sledeći način:

POR.O.Z = POR.P.Z * (1 - OLPOR / 100);

PIO.O.Z = PIO.P.Z * (1 - OLPIOZ / 100);

ZDR.O.Z = ZDR.P.Z * (1 - OLZDRZ / 100);

NEZ.O.Z = NEZ.P.Z * (1 - OLNEZZ / 100);

PIO.O.P = PIO.P.P * (1 - OLPIOP / 100);

ZDR.O.P = ZDR.P.P * (1 - OLZDRP / 100);

NEZ.O.P = NEZ.P.P * (1 - OLNEZP / 100);

PIOB.O.P = PIOB.P.P * (1 - OLPIOB / 100):

Ako je ŠVP bez olakšica:

POR.O.Z = POR.P.Z;

PIO.O.Z = PIO.P.Z;

ZDR.O.Z = ZDR.P.Z;

NEZ.O.Z = NEZ.P.Z;

PIO.O.P = PIO.P.P;

ZDR.O.P = ZDR.P.P;

NEZ.O.P = NEZ.P.P;

PIOB.O.P = PIOB.P.P;

Dobijene vrednosti se kumuliraju u cilju kontrola PP.3.13, PP.3.14, PP.3.15:

PIO.O = PIO.O.Z + PIO.O.P – kontrola PP.3.13 – doprinos PIO za uplatu;

ZDR.O = ZDR.O.Z + ZDR.O.P – kontrola PP.3.14 – doprinos za zdravstveno osiguranje za uplatu;

NEZ.O = NEZ.O.Z + NEZ.O.P – kontrola PP.3.15 – doprinos za nezaposlenost za uplatu;

Kontrola za PP.3.12 i PP.3.16,:

POR.O.Z – kontrola PP.3.12 – porez za uplatu;

PIOB.O.P – kontrola PP.3.16 – doprinos za uvećani staž (beneficirani PIO) za uplatu;

3.3.3.9 Kreiranje zaduženja po osnovu olakšica za NSZ ili RF PIO

Olakšice se odnose na doprinose za primaoce koje treba da plati NSZ (za olakšice 01 -05), odnosno RF PIO (za olakšice 06 i 07). NSZ i RF PIO su poreski „placi“ za olakšice za doprinose po prijavi PPP-PD.

Poreska uprava prosleđuje ove podatke NSZ (olakšice 01-05), odnosno RF PIO (olakšice 06 i 07).

Zaduženja PIO i RF PIO se kreiraju za obračunski period i primaoca (POB je korisnik olakšica). Iznosi zaduženja su sledeći:

OLPIO.Z = PIO.P.Z - PIO.O.Z;

OLZDR.Z = ZDR.P.Z - ZDR.O.Z;

OLNEZ.Z = NEZ.P.Z - NEZ.O.Z;

OLPIO.P = PIO.P.P - PIO.O.P;

OLZDR.P = ZDR.P.P - ZDR.O.P;

OLNEZ.P = NEZ.P.P - NEZ.O.P;

OLPIOB.P = PIOB.P.P - PIOB.O.P;

Odnosno kumulativno:

OLPIO = OLPIO.Z + OLPIO.P;

OLZDR = OLZDR.Z + OLZDR.P;

OLNEZ = OLNEZ.Z + OLNEZ.P;

OLPIOB = OLPIOB.P;

3.3.4 Prihodi van zarada

(OVP > 300 i <> 604, 620, 621, 622)

***IZUZETAK ZA VRSTU PRIJAVE PO ODLUCI SUDA i OVP 999*:**

Ako je PP.1.1 = 5 ili je OVP = 999, tada nema obračunske kontrole;

OSN.P = PP.3.10;

OSN.D = PP.3.12;

POR.P.Z = PP.3.11;

PIO.P.Z = PP.3.13;

ZDR.P.Z = PP.3.14;

3.3.4.1 Dodatni atributi ŠVP

Svaka ŠVP nosi sledeće informacije:

- Obaveznost vrste primaoca, sa dozvoljenim kombinacija ŠVP i vrste primaoca; samo ako je oznaka „Ne“ u ŠVP za obaveznost primaoca, dozvoljena je oznaka 11 (odnosi se na ŠVP za koje se plaća samo porez, t.j. nema obračuna i plaćanja doprinosa za OSO). Status osiguranja primaoca prihoda je od značaja za pravilnu raspodelu naplaćenih sredstava po osnovu doprinosa;
- Oznaka da primaoci mogu da su nerezidenti - 06. Vrsta prihoda za koju je primalac nerezident zemlje sa kojom Republika Srbija ima zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, može da koristi stopu poreza u skladu sa ugovorom (podatak o poreskoj stopu u MFP.7);
- Umanjenje poreske osnovice za Normirane troškove (% za koji se umanjuje bruto prihod; podrazumevano 0%) – NT;
- Da li se priznaju stvarni troškovi (ako se priznaju, iznos stvarnog troška je deklarisan u MFP.5) – ako se priznaju stvarni troškovi, IST = MFP.5, inače, IST = 0,
- Umanjenje obračunatog poreza - UOP;
- Stopa za obračun doprinosa PIO – SPIO;
- Stopa za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje - SZDR;

Navedeni atributi ŠVP su vremenski promenljiva kategorija.

Referentni datum je datum u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3.

3.3.4.2 Kontrola dozvoljene kombinacije ŠVP i vrste primaoca

Ako je u ŠVP definisana obaveznost vrste primaoca (prema statusu osiguranja), mora da je dozvoljena kombinacija vrste primaoca i vrste prihoda (2. i 3. cifra u PP.3.6 i 4, 5. i 6. cifra u PP.3.6). Ako kombinacija nije dozvoljena, obračun se prekida porukom „Vrsta prihoda u r.b. PP.3.1. nije dozvoljena za deklarisanu vrstu primaoca prihoda“. Obračun se prekida.

Izuzetak: svaki OVP van RO može sa oznakom vrste primaoca 06. Nerezident.

3.3.4.3 Nerezidenti

Definicije:

Rezident Republike Srbije, u smislu Zakona o porezu na dohodak građana, jeste fizičko lice koje:

1) na teritoriji Republike Srbije ima prebivalište ili centar poslovnih i životnih interesa, ili

2) na teritoriji Republike Srbije, neprekidno ili sa prekidima, boravi 183 ili više dana u periodu od 12 meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini.

Nerezident Republike Srbije, u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje nije rezident Republike Srbije.

Kod obračuna poreza po odbitku na prihode nerezidenta, isplatilac prihoda primenjuje odredbe ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Srbija zaključila ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, i da je on stvarni vlasnik prihoda.

Ako je u OVP van RO (odnosno > 300) definisana vrsta primaoca 06. Nerzident (2.i 3. cifra u PP3.6) i unet je podatak u MFP.7, nema kontrole osnovice za porez, osnovice za doprinose, kao i obračunatih iznosa doprinosa (neće se generisati greške, ako se obračunati i deklarisani iznosi razlikuju). Deklarisane osnovice i iznosi doprinosa se prihvataju kao tačne.

3.3.4.4 Obračun osnovica

OSN.P = PP.3.9 (bruto prihod) * (1 – NT/100) – IST; Ako je OSN.P < 0, OSN.P = 0; Kontrola za PP3.10.

OSN.D = OSN.P. Kontrola za PP3.12.

3.3.4.5 Obračun poreza

Svaka OVP ima svoju stopu poreza (OSPOR). Referentni datum je datum u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3.

POR.P.Z = OSN.P * OSPOR / 100

Umanjenje obračunatog poreza:

POR.P.Z = POR.P.Z * (1 - UOP / 100);

Izuzetak: obzirom da su svi ŠVP > 300 sa oznakom da nerezident može da koristi poresku stopu međudržavnog ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, za vrstu primaoca 06. Nerezident, ako je unet MFP.7, koristiće se poreska stopa u MFP.7.

POR.P.Z = OSN.P * MFP.7 / 100;

Ne postoji olakšica za ove ŠVP:

POR.O.Z = POR.P.Z

3.3.4.6 Obračun doprinosa

Inicijalizacija:

PIO.P.Z = 0;

ZDR.P.Z = 0;

NEZ.P.Z = 0;

PIO.P.P = 0;

ZDR.P.P = 0;

NEZ.P.P = 0;

PIOB.P.P = 0;

PIO.O.Z = 0;

ZDR.O.Z = 0;

NEZ.O.Z = 0;

PIO.O.P = 0;

ZDR.O.P = 0;

NEZ.O.P = 0;

PIOB.O.P = 0;

PIO.P = 0;

ZDR.P = 0;

NEZ.P = 0;

PIOB.P = 0;

PIO.O = 0;

ZDR.O = 0;

NEZ.O = 0;

PIOB.O = 0;

OVP može da ima obavezu plaćanja doprinosa za PIO na teret primaoca; dodatno, ako je primalac sa oznakom 05 – Lice bez osiguranja, ima obavezu obračuna i plaćanja i doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret primaoca.

Ako OVP traži obračun doprinosa PIO: važeća stopa doprinosa za PIO je 24% od 30.05.2013. (OSPIO), a stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje je 12,3 % (OSZDR). Referentni datum za stope doprinosa je datum u PP.1.4 (planirani datum isplate), ili, ako je bila isplata ili nastala obaveza, datum u PP.1.3.

PIO.P.Z = OSN.D * OSPIO / 100;

Ako je vrsta primaoca (2. i 3. cifra u PP.3.6) = 05, i ŠVP „traži“ obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje, tada se obračunava i doprinos za zdravstveno osiguranje:

ZDR.P.Z = OSN.D * OSZDR / 100;

Izuzetak: Ako je oznaka primaoca 06 – Nerezident i unet je MFP.7, nema kontrole na obračunate doprinose.

Tada je:

PIO.P = PP.3.13;

ZDR.P = PP.3.14;

Nastavak za sve vrste primaoca prihoda:

Sada su:

PIO.O.Z = PIO.P.Z

PIO.P = PIO.P.Z

PIO.O = PIO.P.Z

ZDR.O.Z = ZDR.P.Z

ZDR.P = ZDR.P.Z

ZDR.O = ZDR.P.Z

Za navedene vrste prihoda:

- Nema doprinosa za slučaj nezaposlenosti;
- Nema doprinosa za uvećani staž (***beneficirani PIO***);
- Nema ***olakšica*** za doprinose;

3.3.4.7 Raspored uplata za nerezidente

Ako OVP podrazumeva plaćanje doprinosa, raspored doprinosa za nerezidenta će se vršiti na uplatnim računima na koje se vrši raspored doprinosa za PIO ili za zdravstveno osiguranje za vrstu primaoca 3. - Osiguranik samostalne delatnosti ili oznake 5. - Lice bez osiguranja.

Raspored sredstava za OVP 199 kao za OVP 101 (Zarada), a za OVP 999 kao za 601 i 602 (Ugovor o delu).

Literatura

1. PID.BD.VerifikacijaValidacijaObracunPU, Omnilogika, Beograd 2013
2. Specifikacija kataloga Šifara Vrste Prihoda, MS XSL, PID.BA.BP.SifarnikVrstePrihodaZarada.xls i PID.BA.BP.SifarnikVrstePrihodaVanRO.xls, Omnilogika, Beograd 2013
3. Deklaracija PPP-PD, MS Word, Omnilogika, PID.BA.BP.Procesi.Deklaracija.docx, Beograd 2013
4. PPP-PD, Struktura i značenje polja, MS Word, Omnilogika,

   PID.BA.BP.Procesi.Deklaracija.ZnacenjePolja.docx, Beograd 2013
5. Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje
6. PRAVILNIK o načinu i postupku obračunavanja poreza na zarade

ZAKON O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

1. Najniža mesečna osnovica doprinosa

Član 36

Mesečna osnovica doprinosa ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa.

Ako je osnovica doprinosa, propisana ovim zakonom, niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, najniža mesečna osnovica doprinosa ne primenjuje se kod obračuna i plaćanja doprinosa na osnovice iz čl. 17. do 21. i čl. 28. i 35b ovog zakona.

Član 37

Najnižu mesečnu osnovicu doprinosa čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u prethodnom kvartalu za koji su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Iznos najniže mesečne osnovice, iz stava 1. ovog člana, utvrđuje i objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a primenjuje se od prvog u narednom mesecu po objavljivanju tog iznosa.

Član 38

Najniža mesečna osnovica doprinosa za osiguranike iz čl. 25, 26. i 27. ovog zakona čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u četvrtom kvartalu prethodne godine, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Iznos najniže mesečne osnovice iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a služi za obračun i plaćanje doprinosa počev od prvog januara godine za koju se doprinosi utvrđuju i plaćaju.

Član 39

Kada je period za koji se obračunava doprinos kraći od mesec dana, a ispunjeni su uslovi za primenu najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun doprinosa se vrši na srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Kada zaposleni radi sa skraćenim radnim vremenom po osnovu invalidnosti u skladu sa rešenjem nadležne organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a ispunjeni su uslovi za primenu najniže mesečne osnovice doprinosa po osnovu zarade i drugih primanja iz člana 13. ovog zakona, obračun doprinosa vrši se na srazmeran iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa utvrđuje se od najniže mesečne osnovice doprinosa srazmerno broju dana, odnosno broju časova rada u mesecu za koji postoji obaveza obračuna doprinosa.

Član 40

Za zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom kod jednog poslodavca, a zarada koju ostvaruje je niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, osnovica doprinosa je najniža mesečna osnovica doprinosa.

Za zaposlenog koji radi sa ***nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca****, svaki poslodavac obračunava i plaća doprinose na zaradu koju zaposleni ostvaruje kod tog poslodavca, ako je ta zarada*

Comment [LBS3]: Izmena Zakona o doprinosima OS od 06.12.2013.

*jednaka ili viša od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje **srazmerno radnom vremenu zaposlenog kod tog poslodavca u odnosu na puno radno vreme**.*

*Ako zaposleni radi sa **nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca**, poslodavac kod kojeg ostvaruje zaradu nižu od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje **srazmerno radnom vremenu zaposlenog** kod tog poslodavca u odnosu na puno radno vreme, obračunava i plaća doprinose **na srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.***

2. Najviša mesečna osnovica doprinosa

Član 41

Ako je propisana osnovica doprinosa viša od najviše mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najvišu mesečnu osnovicu doprinosa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, najviša mesečna osnovica doprinosa ne primenjuje se kod obračuna i plaćanja doprinosa na osnovice iz člana 28. ovog zakona.

Član 42

Najvišu mesečnu osnovicu doprinosa čini petostruki iznos prosečne mesečne zarade isplaćene po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, a primenjuje se od prvog u narednom mesecu po objavljivanju podatka o prosečnoj mesečnoj zaradi isplaćenoj po zaposlenom u Republici.

Član 51

Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa iz osnovice i na osnovicu za zaposlene, izabrana, imenovana i postavljena lica i lica koja obavljaju privremene i povremene poslove je poslodavac.

Poslodavac je dužan da doprinose iz stava 1. ovog člana obračuna i uplati istovremeno sa isplatom zarade, razlike zarade ili ugovorene naknade za privremene i povremene poslove, po propisima koji važe u momentu isplate tih primanja.

Ako poslodavac ne isplati zaradu do poslednjeg dana u tekućem mesecu za prethodni mesec, dužan je da najkasnije do tog roka obračuna i uplati doprinose za prethodni mesec na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Ako poslodavac u roku iz stava 3. ovog člana ne obračuna i ne uplati doprinose za prethodni mesec, nadležna organizaciona jedinica Poreske uprave, po službenoj dužnosti, a na osnovu raspoloživih podataka, obračunava doprinose u ime i za račun poslodavca.

Poslodavac je dužan da pri isplati zarade za odgovarajući mesec plati razliku između plaćenog iznosa doprinosa u skladu sa st. 3. i 4. ovog člana i iznosa doprinosa obračunatog na zaradu koju isplaćuje.

Obveznik doprinosa koji ostvaruje zaradu ili naknadu za privremene i povremene poslove kod nerezidenta Republike (diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, odnosno međunarodna organizacija ili predstavnik i službenik takvog predstavništva, odnosno organizacije i dr.) ili kod drugog lica koje po zakonu nije u obavezi da obračunava i plaća doprinose po odbitku, a poslodavac ne obračuna i ne uplati doprinose istovremeno sa obračunom i isplatom zarade, odnosno naknade, dužan je da sam obračuna i plati doprinose po stopama iz člana 44. stav 1. ovog zakona, na način koji je za te slučajeve propisan za plaćanje poreza na dohodak građana, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Član 52

Ako se zarada isplaćuje u delovima, a prvi deo zarade je manji od najniže mesečne osnovice doprinosa, poslodavac je dužan da prilikom isplate prvog dela zarade, obračuna i plati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.

Član 52a

Preduzetnik, odnosno poljoprivrednik iz člana 27. stav 1. ovog zakona, koji ostvaruje ličnu zaradu u smislu zakona koji uređuje porez na dohodak građana, dužan je da sam obračuna i plati doprinose na isplaćenu zaradu po stopama iz člana 44. stav 1. ovog zakona, na način na koji je to propisano za plaćanje poreza na zaradu, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Član 53

Doprinose za osnivača, odnosno člana privrednog društva obračunava i plaća privredno društvo čiji je član.

Član 54

Obračun i uplatu doprinosa za zaposlenog na neplaćenom odsustvu, poslodavac je dužan da izvrši prilikom isplate zarada drugim zaposlenim.

Član 55

Obračun i uplatu doprinosa za stranog državljanina na radu po osnovu posebnog ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji, poslodavac je dužan da izvrši prilikom isplate zarada drugim zaposlenim.

Član 56

Doprinose po osnovu naknade zarade, odnosno novčane naknade koja se isplaćuje iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, organizacije za zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti ili u skladu sa zakonom koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom, isplatioci su dužni da obračunaju i uplate istovremeno sa isplatom naknade, po propisima koji važe u momentu isplate naknade.

Član 57

Doprinose za lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu isplatilac je dužan da obračuna, obustavi i uplati prilikom isplate ugovorene naknade.

Lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu dužno je da samo obračuna i uplati doprinose u slučaju kada tu naknadu ostvaruje od lica koje prilikom isplate naknade nije obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na samostalne umetnike za koje se osnovica doprinosa i plaćanje doprinosa utvrđuje u skladu sa čl. 25. i 58a ovog zakona.